

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับ 100% ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทดสอบสมมติฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี
- 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี
- 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน
- 4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 400 คน ซึ่งรายละเอียดในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	171	42.75
หญิง	229	57.25
รวม	400	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	204	51.00
30 – 45 ปี	107	26.75
สูงกว่า 45 ปี	89	22.25
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	294	73.50
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	106	26.50
รวม	400	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	-
15,001-25,000 บาท	-	-
25,001-35,000 บาท	93	23.25
35,001-45,000 บาท	167	41.75
45,001-55,000 บาท	121	30.25
55,001 บาทขึ้นไป	19	4.75
รวม	400	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	50	12.50
5 – 10 ปี	237	59.25
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	113	28.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.25 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งมีจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 มี การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 35,001-45,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 และประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผล ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ดังแสดงได้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านไม่มีผลประโยชน์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของการตรวจสอบบัญชี	3.97	.714	มาก
2. ท่านตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีคือการเป็นผู้รับประกันต่อผู้มีส่วนได้เสียทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	3.92	.796	มาก
3. ท่านตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีคือการค้นหาการฉ้อโกงต่างๆ ทั้งการฉ้อโกงขนาดเล็กและขนาดใหญ่	3.65	.863	มาก
4. ท่านตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ เพื่อนำเสนอผลลัพธ์ที่ลูกค้าต้องการ	3.97	.868	มาก
5. ท่านตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีภายนอกคือส่วนหนึ่งของการเฝ้าระวังการกระทำผิดทางบัญชีของสังคม	3.76	.940	มาก
รวม	3.85	.600	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.85 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การไม่มีผลประโยชน์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของการตรวจสอบบัญชี และการตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ เพื่อนำเสนอผลลัพธ์ที่ลูกค้าต้องการเท่ากันที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.97 รองลงมา การตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีคือการเป็นผู้รับประกันต่อผู้มีส่วนได้เสียทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.92 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การตระหนักดีว่าผู้สอบบัญชีคือการค้นหาการฉ้อโกงต่างๆ ทั้งการฉ้อโกงขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.65

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี	3.56	1.100	มาก
2. การตรวจสอบบัญชีที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสูงมักใช้เวลาในการตรวจสอบมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะให้ผลการตรวจสอบที่มีคุณภาพสูง	3.76	.946	มาก
3. ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีที่องค์กรวิชาชีพอิสระกำหนดจะทำให้คุณภาพการสอบบัญชีสูงขึ้น	3.85	.788	มาก
4. ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้สามารถตรวจสอบบัญชีลูกค้าได้อย่างละเอียดมากขึ้น	3.78	.941	มาก
5. บริษัทที่จ่ายค่าตรวจสอบบัญชีที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะได้รับการตรวจสอบอย่างชัดเจนมากขึ้น	3.65	.871	มาก
รวม	3.72	.613	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.72 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีที่องค์กรวิชาชีพอิสระกำหนดจะทำให้คุณภาพการสอบบัญชีสูงขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.85 รองลงมา ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้สามารถตรวจสอบบัญชีลูกค้าได้อย่างละเอียดมากขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.78 และการตรวจสอบบัญชีที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสูงมักใช้เวลาในการตรวจสอบมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะให้ผลการตรวจสอบที่มีคุณภาพสูง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.76 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.56

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี

ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีนำไปสู่การลดความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้าและผู้สอบบัญชี	3.73	.856	มาก
2. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์ด้านบวกกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี	3.72	.910	มาก
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีที่ยาวนานกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งอาจทำให้ผู้สอบบัญชีขาดความเป็นอิสระ	3.98	.704	มาก
4. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีที่ยาวนานกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสบการณ์มากขึ้น	3.76	.971	มาก
5. การดำรงตำแหน่งในการเป็นผู้สอบบัญชีระยะยาวควรได้รับอนุญาตเฉพาะกับ บริษัทขนาดใหญ่เท่านั้น	3.75	.964	มาก
รวม	3.78	.566	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.78 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีที่ยาวนานกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งอาจทำให้ผู้สอบบัญชีขาดความเป็นอิสระ ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.98 รองลงมา ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีที่ยาวนานกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งทำให้ผู้สอบบัญชีมีประสบการณ์มากขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.76 และการดำรงตำแหน่งในการเป็นผู้สอบบัญชีระยะยาวควรได้รับอนุญาตเฉพาะกับ บริษัทขนาดใหญ่เท่านั้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.75 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์ด้านบวกกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.72

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี

ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีความสัมพันธ์ด้านบวกกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี	3.89	.838	มาก
2. บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่สามารถรายงานสถานการณ์ทางการเงินที่แท้จริงของลูกค้าได้ดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก	3.84	.742	มาก
3. บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่มีคุณภาพการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพสูง	3.93	.952	มาก
4. องค์กรที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีโดยบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้นจากนักลงทุน	3.85	.856	มาก
5. บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่สามารถรองรับความต้องการที่หลากหลายของลูกค้าได้มากขึ้น	3.83	.996	มาก
รวม	3.86	.572	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.86 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่มีคุณภาพการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพสูง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.93 รองลงมา ขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีความสัมพันธ์ด้านบวกกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.89 และองค์กรที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีโดยบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้นจากนักลงทุน ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่สามารถรองรับความต้องการที่หลากหลายของลูกค้าได้มากขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.83

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การแข่งขันในตลาดการตรวจสอบบัญชีให้ความสำคัญต่อการตอบสนองความคาดหวังของลูกค้า	3.64	.846	มาก
2. การแข่งขันในตลาดการตรวจสอบบัญชีให้ความสำคัญต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจให้กับลูกค้า	3.81	.816	มาก
3. การตรวจสอบบัญชีในปัจจุบันสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้องค์กรธุรกิจมากยิ่งขึ้น	3.46	.718	มาก
4. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนการตรวจสอบบัญชีมากขึ้น	3.68	1.023	มาก
5. มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีที่ต้องใช้การประมาณการณ์และการตัดสินใจมีความต้องการความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคมากขึ้น	3.78	.894	มาก
รวม	3.67	.622	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.67 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง การแข่งขันในตลาดการตรวจสอบบัญชีให้ความสำคัญต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจให้กับลูกค้า ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.81 รองลงมา มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีที่ต้องใช้การประมาณการณ์และการตัดสินใจมีความต้องการความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคมากขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.78 และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนการตรวจสอบบัญชีมากขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.68 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การตรวจสอบบัญชีในปัจจุบันสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้องค์กรธุรกิจมากยิ่งขึ้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.46

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผล ของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ดังแสดงได้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ

คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการปรับปรุงระบบคุณภาพสำนักงานตรวจสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง	3.70	.975	มาก
2. มีการกำหนดนโยบายคุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานตรวจสอบบัญชี	4.08	.921	มาก
3. มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐานการบัญชีและจรรยาบรรณ	3.93	.809	มาก
4. มีกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร	4.15	.801	มาก
5. มีการทบทวนการบริหารงานของสำนักงานตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	4.02	.677	มาก
รวม	3.97	.586	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.97 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง มีกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.15 รองลงมา มีการกำหนดนโยบายคุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานตรวจสอบบัญชี ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.08 และมีการทบทวนการบริหารงานของสำนักงานตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.02 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มีการปรับปรุงระบบคุณภาพสำนักงานบัญชีอย่างต่อเนื่อง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.70

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านทรัพยากรบุคคล

คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านทรัพยากรบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการจัดหาและบำรุงรักษาเครื่องมือที่จำเป็นในการตรวจสอบบัญชีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.05	.793	มาก
2. มีการสื่อสารและเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีของผู้สอบบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	3.85	.972	มาก
3. มีการสรรหาบุคลากรในสำนักงานตรวจสอบบัญชีต้องมีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งหน้าที่งาน	4.15	.906	มาก
4. มีการชี้แจงหรือจัดอบรมการปฏิบัติงานแก่บุคลากรใหม่	4.12	.885	มาก
5. มีการจัดให้บุคลากรในสำนักงานได้ฝึกอบรมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตามข้อกำหนดของกฎหมาย	4.01	.908	มาก
รวม	4.03	.640	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.03 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง มีการสรรหาบุคลากรในสำนักงานตรวจสอบบัญชีต้องมีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งหน้าที่งาน ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.15 รองลงมา มีการชี้แจงหรือจัดอบรมการปฏิบัติงานแก่บุคลากรใหม่ ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.12 และมีการจัดหาและบำรุงรักษาเครื่องมือที่จำเป็นในการตรวจสอบบัญชีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.05 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มีการสื่อสารและเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีของผู้สอบบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.85

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติงาน

คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการจัดทำ การตรวจสอบบัญชีให้ถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด	3.82	.948	มาก
2. มีคู่มือการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและปฏิบัติตามคู่มือนั้น	3.71	.582	มาก
3. มีการชี้แจงบุคลากรให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของงาน	3.85	.994	มาก
4. มีการกำกับดูแลความคืบหน้าของงาน และคอยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับงานนั้น	4.00	.739	มาก
5. มีการทบทวนผลงาน และนำไปปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง	4.12	.806	มาก
รวม	3.89	.510	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.89 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง มีการทบทวนผลงาน และนำไปปรับปรุงแก้ไข อย่างต่อเนื่อง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.12 รองลงมา มีการกำกับดูแลความคืบหน้าของงาน และคอยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับงานนั้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.00 และมีการชี้แจงบุคลากรให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของงาน ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.85 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มีคู่มือการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและปฏิบัติตามคู่มือนั้น ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.71

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการติดตามผล

คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการติดตามผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีกระบวนการตรวจสอบแก้ไขในการปฏิบัติงานของตนเอง	3.68	.995	มาก
2. มีกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของลูกค้า	4.13	.880	มาก
3. มีการวิเคราะห์หาสาเหตุและกำหนดแนวทางแก้ไข	3.82	.546	มาก
4. มีการปฏิบัติการแก้ไขและแจ้งกลับไปยังลูกค้า	4.02	.863	มาก
5. มีการบันทึกผลการดำเนินงาน และแก้ไขให้ทันเวลา	4.16	.805	มาก
รวม	3.96	.557	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการติดตามผล โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.96 โดยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง มีการบันทึกผลการดำเนินงาน และแก้ไขให้ทันเวลา ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.16 รองลงมา มีกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนของลูกค้า ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.13 และมีการปฏิบัติการแก้ไขและแจ้งกลับไปยังลูกค้า ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.02 ส่วนข้อที่มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มีกระบวนการตรวจสอบแก้ไขในการปฏิบัติงานของตนเอง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.68

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ระดับคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 4.11 ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

คุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ	3.97	.586	มาก
2. ด้านทรัพยากรบุคคล	4.03	.640	มาก
3. ด้านการปฏิบัติงาน	3.89	.510	มาก
4. ด้านการติดตามผล	3.96	.557	มาก
รวม	3.77	.453	มาก

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษา ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่า ทุกปัจจัยมีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกปัจจัย โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับ ด้านทรัพยากรบุคคล มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ ด้านการติดตามผล และด้านการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบ สมมติฐาน 2 โดยใช้การวิเคราะห์ T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.12 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

	N	Mean	Std. Deviation	t	df	Sig
ชาย	171	3.8494	.52158	.259	398	.796
หญิง	229	3.8346	.59811			

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 4.13 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3.496	2	1.748	5.581	.004*
	ภายในกลุ่ม	124.337	397	.313		
	รวม	127.833	399			

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Post Hoc แบบ LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุต่อคุณภาพการ
ตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นรายคู่

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 45 ปี	สูงกว่า 45 ปี
		3.78	3.99	3.79
ต่ำกว่า 30 ปี	3.78	-	-.215*	-.014
30 – 45 ปี	3.99		-	.200*
สูงกว่า 45 ปี	3.79			-

*significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความแตกต่างของผู้ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่มีอิทธิพลต่อ
คุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ คือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบ
บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมน้อยกว่ากลุ่มอายุ 30 – 45 ปี และกลุ่มอายุ 30 – 45 ปี
มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอายุ
สูงกว่า 45 ปี

ตารางที่ 4.15 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

	N	Mean	Std. Deviation	t	df	Sig
ปริญญาตรี	294	3.8078	.55341	2.956	398	.041*
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	106	3.9328	.59266			

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา มี
อิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.16 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
รายได้ต่อ เดือน	ระหว่างกลุ่ม	1.189	3	.396	1.239	.295
	ภายในกลุ่ม	126.644	396	.320		
	รวม	127.833	399			

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 4.17 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การในการทำงานต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ประสบการณ์	ระหว่างกลุ่ม	3.407	2	1.704	5.436	.005*
การในการ	ภายในกลุ่ม	124.426	397	.313		
ทำงาน	รวม	127.833	399			

*significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การในการทำงาน มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Post Hoc แบบ LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การในการทำงานต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นรายคู่

ประสบการณ์การ	\bar{X}	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
ในการทำงาน		3.61	3.85	3.92
น้อยกว่า 5 ปี	3.61	-	-.241*	-.310*
5 – 10 ปี	3.85		-	0.685
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.92			-

*significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ความแตกต่างของผู้ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมน้อยกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยภาพรวมน้อยกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression) ในรูปแบบของการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.19 ผลการตรวจสอบค่าความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรอิสระ

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี	
	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-	-
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.829	1.206
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	.718	1.393
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.604	1.657
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.593	1.686
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.640	1.562

จากตารางที่ 4.19 จากการตรวจสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า Variance Inflation Factor (VIF) และค่า Tolerance จากตารางพบว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระหรือปัจจัยทั้ง 5 มีค่ามากกว่า 0.4 และค่า VIF ของตัวแปรอิสระหรือปัจจัยทั้ง 5 มีค่าไม่เกิน 5.0 สรุปได้ไม่เกิด Multicollinearity ของตัวแปรอิสระ (Zikmund, Babin, Carr & Griffin, 2013, p. 590)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
ได้รับอนุญาต

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี				
	B	S.E.	Standardized Coefficients	t-value	Sig.
ค่าคงที่	.068	.167	-	.410	.682
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.155	.033	.164	4.694	.000*
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	.020	.035	.021	.565	.573
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.291	.041	.292	7.123	.000*
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.361	.041	.365	8.822	.000*
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.165	.036	.181	4.552	.000*

Note: $R = .775$, $R^2 = .601$, $AR^2 = .596$, $F = 118.512$, $*p < 0.05$

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัจจัยสาเหตุทั้ง 5 ปัจจัยได้แก่ (1) ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (2) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (3) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (4) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี และ (5) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ร้อยละ 77.5 ($R = .775$) และ ปัจจัยสาเหตุทั้ง 5 ปัจจัยสามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการตรวจสอบบัญชีได้ร้อยละ 60.1 ($R^2 = .601$)

สมการถดถอยพหุคูณที่ประกอบด้วยปัจจัยสาเหตุทั้ง 5 ได้แก่ (1) ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (2) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (3) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (4) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี และ (5) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สามารถอธิบายความผันแปรของระดับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($F = 118.12$, $P\text{-value} < .05$)

เมื่อพิจารณา ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า มีปัจจัยเหตุ 4 ปัจจัย ได้แก่ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ($\text{Sig}=.000$) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี ($\text{Sig}=.000$) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี ($\text{Sig}=.000$) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\text{Sig}=.000$) ที่มีอิทธิพลทางบวก ต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้าน ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ($\text{Sig}=.573$) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เมื่อพิจารณาน้ำหนักของผลอิทธิพลของปัจจัยเหตุ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่า ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี ($\beta = .365$) ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี ($\beta = .292$) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\beta = .181$) และความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ($\beta = .164$) ตามลำดับ สามารถนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ (Independent) 4 ด้าน ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (X_1) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (X_3) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (X_4) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (X_5) มาเขียนเป็นสมการ คุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Y) ได้ดังนี้

$$Y = 0.068 + .155 X_1 + .291 X_3 + .361 X_4 + .165 X_5$$

จากสมการทำนายถดถอยพหุตัวแปร จะได้ว่า เมื่อเรากำหนดระดับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (X_1) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (X_2) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (X_3) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (X_4) แล้วนำไป คูณกับค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของตัวแปรทั้ง 4 เราก็สามารถจะทำนายหรือพยากรณ์ระดับคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Y)

$$\begin{aligned} Y = & 0.068 + .155 \text{ (ระดับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี)} \\ & + .291 \text{ (ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี)} \\ & + .361 \text{ (ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี)} \\ & + .165 \text{ (สภาพแวดล้อมทางกายภาพ)} \end{aligned}$$

ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยทั้ง 4 เป็นบวก หมายถึงมีอิทธิพลทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ		
	Standardized Coefficients	t-value	Sig.
ค่าคงที่		9.240	.000
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.126	2.402	.017*
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	.010	.175	.862
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.184	2.985	.003*
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.062	1.003	.317
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.029	.492	.623

Note: $R^2 = .313$, $AR^2 = .298$, $F = 8.579$, $*p < 0.05$

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (Sig=.017) และระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (Sig=.003) ในขณะที่ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Sig=.862) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (Sig=.317) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Sig=.623) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2 = .313$) แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรับผิดชอบของผู้นำ คิดเป็นร้อยละ 31.3

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต ด้านทรัพยากรบุคคล

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านทรัพยากรบุคคล		
	Standardized Coefficients	t-value	Sig.
ค่าคงที่		8.567	.000
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.123	2.318	.021*
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-.018	-.311	.756
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.076	1.220	.223
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.151	2.410	.016*
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.046	.770	.442

Note: $R^2 = .292$, $AR^2 = .185$, $F = 7.395$, $*p < 0.05$

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านทรัพยากรบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (Sig=.021) และขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (Sig=.016) ในขณะที่ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Sig=.752) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (Sig=.223) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Sig=.442) ไม่มี

อิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2 = .292$) แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านทรัพยากรบุคคล คิดเป็นร้อยละ 29.2

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการปฏิบัติงาน

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติงาน		
	Standardized Coefficients	t-value	Sig.
ค่าคงที่		7.400	.000
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.101	2.233	.026*
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-.011	-.227	.820
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.222	4.181	.000*
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.302	5.651	.000*
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.120	2.341	.020*

Note: $R^2 = .332$, $AR^2 = .323$, $F = 39.114$, $*p < 0.05$

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (Sig=.026) ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (Sig=.000) ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (Sig=.000) และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Sig=.020) ในขณะที่ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Sig=.820) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2 = .332$) แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 33.2

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการติดตามผล

ปัจจัย	คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านการติดตามผล		
	Standardized Coefficients	t-value	Sig.
ค่าคงที่		9.540	.000
1. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี	.101	1.945	.052
2. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	.035	.631	.528
3. ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี	.158	2.582	.010*
4. ขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี	.146	2.369	.018*
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.002	.031	.975

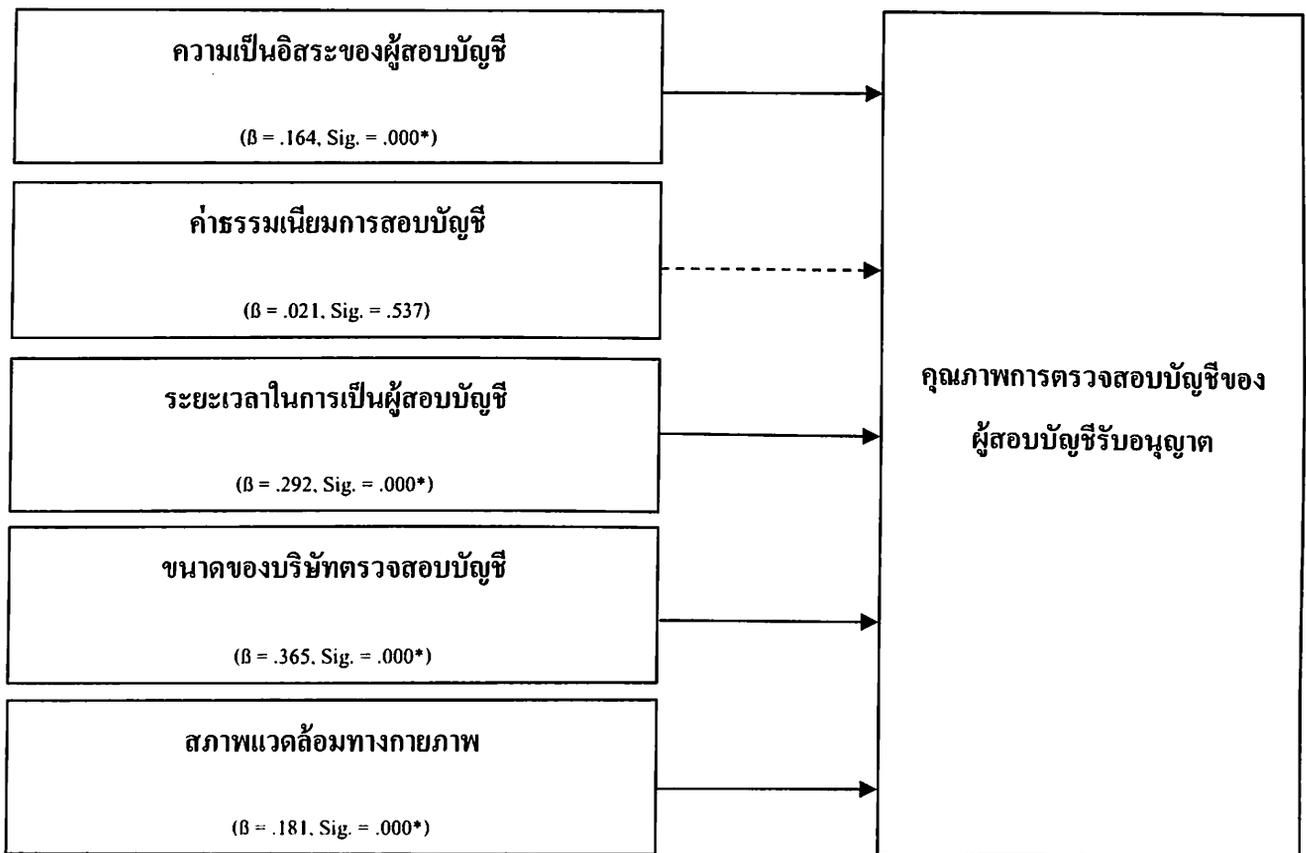
Note: $R^2 = .214$, $AR^2 = .202$, $F = 10.113$, $*p < 0.05$

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี (Sig=.010) และขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี (Sig=.018) ในขณะที่ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (Sig=.052) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Sig=.528) และและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Sig=.975) ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกำหนด ($R^2 = .214$) แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชี และขนาดของบริษัทตรวจสอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 21.4

4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1: ผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Note: —————> หมายถึง มีอิทธิพล/ส่งผล
 - - - - -> หมายถึง ไม่มีอิทธิพล/ไม่ส่งผล
 * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ .05